

ŽIDOVSKÁ SEDEROVÁ VEČEŘE

PŘIVÍTÁNÍ

Předsedající všechny přítomné přivítá.

ÚVODNÍ SLOVO

Ještě před sederovou večeří, Izraelci ve svých domovech hledají kvas, to znamená všechno, co by mohlo zkvasit a zplesnivět. Po celou dobu slavnosti se v jejich domech nesmí nacházet žádný kvas.

Jídlo se snadno zkazí tím, že zkvasí a zplesniví. Hledání kvasu na začátku slavnosti připomíná, že je třeba odstranit všechno zlo ze svého života a připravit se odpustit všem lidem, protože lidé i jídlo se velmi snadno zkazí.

To, co tady máme připravené, je sederová večeře. Každá její část připomíná něco z důležité události vysvobození z otroctví. My budeme slavit sederovou večeří a v průběhu se dozvíme, co se stalo. Stejnou večeří připravují každý rok také židé, aby se jejich děti dozvěděly, jak celý národ vznikl. Seder znamená pravidla, řád, pořádek. Sederová večeře má svá pravidla: například modlitby požehnání, společné pití pohárů a další symbolické úkony. Každá část sederové večeře má svůj řád, svůj význam. Probíhá po západu slunce.

Na stole máme připraveny:

MACESY - nekvašený chléb připravený z mouky a vody. Nekvašený proto, že Izraelité nutíkaící z Egypta neměli čas nechat jej vykynout.

PEČENÁ KOST - jehněčí, dnes kuřecí - je připomínkou velikonočního beránka, jehož krví natřeli Izraelité veřeje svých dveří.

HORKÉ BYLINY - maror - symbolizují hořkost a bolest otroctví.

ZELENINA - karpas - namáčená v **SLANÉ VODĚ** - symbolizuje slzy prvního velikonočního beránka a také slzy prolité izraelskými otroky.

CHAROSET - hnědá kaše z jablek nebo rozinek připomíná hlínu, ze které museli Izraelci vyrábět cihly pro faraona. Jeho sladkost současně představuje naději na vysvobození.

VEJCE (pečené, my máme vařené) - symbolizuje chrám a sváteční oběti v chrámu a je také symbolem života.

Během slavnosti si 4x přijijeme. Každý ze 4 pohárů symbolizuje jednu součást vysvobození.

1. pohár posvěcení - vyvedu vás z egyptské roboty
2. pohár soudu - vysvobodím vás z vašeho otroctví
3. pohár vykoupení - vykoupím vás vztaženou paží a velkými soudy
4. pohár chvály a žehnání - vezmu vás za lid a budu vám Bohem

Tradiční seder má 14 částí (píseň Kadeš urhac).

1. KADEŠ - posvěcení, první pohár	8. MAROR - jedení hořkých bylin
2. URCHAC - mytí rukou	9. KORECH - jedení charosetu
3. KARPAS - jedení zeleniny	10. ŠULCHAN ORECH - hostina
4. JACHAC - rozlomení macesu	11. CAFUN - jedení afikomanu
5. MAGÍD - vyprávění o exodu, druhý pohár	12. BARECH - požehnání, třetí pohár
6. RACHCA - druhé mytí rukou	13. HALEL - chvalozpěv
7. MOCI MACA - požehnání a jedení macesu	14. NIRCA - zakončení sederu

Celý večer by měl být o otázkách a odpovědích. Děti by se měly ptát, proč se co dělá a dospělí odpovídají.

ZAPÁLENÍ SVÍCÍ

Čest zapálit sváteční svíce má žena.

Prosím ..., aby pronesla slova požehnání a zapálila sváteční svíce. Postavíme se.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine,
Bože náš, Králi světa,
jenž jsi nás posvětil svými příkázáními
a přikázal nám zapálit světlo sváteční.

Nyní všechny ženy a dívky budou společně opakovat slova požehnání.

קדש

KADEŠ - POSVĚCENÍ VEČERA - PRVNÍ PŘÍPITEK

Naplňte, prosím první pohár.

Prvním přípitkem a slovem požehnání posvětime tento sederový večer.

Oddělíme ho od ostatních večerů jako zvláštní.

Postavíme se. Předsedající vezme do ruky pohár s vínem a pronáší slova požehnání.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine,
Bože náš, Králi světa,
který jsi stvořil plod vinné révy.
Požehnaný jsi Ty, Hospodine,
Bože náš, Králi světa,
jenž jsi ze všech narodů vyvolil nás,
že jsi naši řeč vyvýšil nad všechny jazyky světa
a posvětil jsi nás svými příkazy.
Dal jsi nám, Hospodine, náš Bože,
ve své lásce výročí,
abychom se z nich mohli radovat
a ostatní svátky k obveselení
a svátek nekvašených chlebů - to je čas naší svobody
jako stálou upomínku vyjití z Egypta.
Ty jsi nás vyvolil ze všech národů
a posvětil jsi nás v radosti a veselí
k tomuto svátečnímu období.
Požehnaný buď, Hospodine,
který posvěcuješ svátečními obdobími Izraele!

Vezmeme pohár do pravé ruky a společně zakončíme požehnání.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine,
Bože náš, Králi světa,
který jsi nás zachoval při životě
a dopřál nám dočkat se této chvíle!

Víno vypijeme vsedě, nakloněni nalevo.

1. pohár posvěcení - vyvedu vás z egyptské roboty

Posadíme se.

URCHAC - UMYTÍ RUKOU

Umývání rukou je symbolem naší touhy po čistém životě před Bohem.

Předsedající si umyje ruce a poté spolu s ... objedná stůl a každému z účastníků osobně symbolicky umyje ruce.

Po svém návratu pronese požehnání.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine,
Bože náš, Králi světa,
který nás posvěcuješ svými příkazy,
a zanechal jsi nám nařízení o umývání rukou
jako znamení vnitřní čistoty.

KARPAS - ZELENINA - PŘEDKRM

Nejčastěji jsou to ředkvičky, celer, petržel nebo vařená brambora. Tato zelenina je symbolem života. Roste ze země a připomíná nám, že i člověk je stvořený ze země. Máme vlastní zemi, ve které můžeme žít, ale dříve jsme vlastní zemi neměli. Byli jsme hosty v egyptské zemi.

Tato slaná voda nám připomíná slzy, které jsme prolévali, když jsme plakali v Egyptě. Slovo karpas také připomíná Josefův plášť, který jeho bratři namočili do krve.

Předsedající vezme kousek zeleniny, ponoří do misky se slanou vodou a pronese požehnání.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine,
Bože náš, Králi světa,
Stvořiteli plodů země.

Podobně jak to udělal předsedající si každý vezme kousek zeleniny, namočí ve slané vodě, řekne požehnání sám za sebe, nakloní se doleva a sní.

JACHAC - ROZLOMENÍ MACESU

Maces, nekvašený chléb, je zabalený do speciálního ubrousku maco toš = jednota. Tuto jednotu tvoří tři macesy. Číslo tři odkazuje na tři praotce (Abrahama, Izáka a Jákoba) nebo také na tři části lidu Izraele (kněze, levity a Izraelity). Nekvašený chléb, protože Izraelité odcházeli z Egypta v takovém spěchu, že jejich těsto nestačilo vykynout. Stejně jako k vykoupení Izraelitů z Egypta došlo rychle, Bůh může změnit naše okolnosti a zachránit nás ve zlomku vteřiny.

Předsedající vezme prostřední maces a rozlomí je na dvě části. Menší část vloží zpět. Větší část afikoman = zákusek, který si dáme po skončení večeře zabalí do ubrousku. Symbolizuje to čekání na Mesiáše a má nám to také připomínat, že není nutné mít všechno hned a neškodí něco si někdy odříct. Rozlomení macesu nám připomíná zlomeného ducha a rozlámané tělo Židů v Egyptě. Někdy potřebujeme rozbít části sebe sama, abychom se stali lepšími. Předsedající vezme všechny tři macesy, pozdvihne je a říká.

Toto je chudý chléb,
který jedli naši předkové v egyptské zemi.
Každý, kdo je hladový, ať přijde a pojí,
každý, kdo je v nouzi, ať přijde a slaví Pesach:
tento rok jako otroci, v roce příštím jako svobodní lidé!

Po té odloží macesy zpět na své místo.

Naleje se druhý pohár až po okraj, ale ještě nepijeme.

MA NIŠTANA - PROČ JE TATO NOC JINÁ?

Důležité místo mají sederové večeři děti.

Mají slyšet svědectví o Bohu a jeho mocných činech, učit se Boha poznávat a vyznávat.

Děti se ptají a dospělí jim odpovídají - tím svědčí o své víře a o tom, komu uvěřili.

Nejmladší dítě se ptá předsedajícího. (otázky - odpovědi je možné rozdělit mezi děti - rodiče).

Proč je tato noc jiná než všechny ostatní noci?
Proč jíme dnes večer pouze nekvašený chléb,
když jindy můžeme jíst jakýkoli chléb?

Proč jíme dnes večer hořké byliny,
když jindy jíme všechny druhy zeleniny?

Proč dnes večer namáčíme zeleninu do slané vody?

Proč se dnes večer při jídle nakláníme,
když jindy můžeme při jídle sedět rovně?

Když farao řekl našim předkům, že mohou opustit Egypt,
odešli odtamtud rychle, že neměli čas čekat,
až těsto vykvasí a budou moci upéct kvašený chleba,
takže ho upekli nekvašený.

Bývali jsme faraonovými otroky v Egyptě, ale vyvedl nás
Věčný Tvůrce náš, odtamtud mocnou rukou a napřaženou paží.

Jíme hořké byliny, aby nám připomněly hořkost, jakou naši předci
zakoušeli, když byli týráni egyptskými dozorci.

Zeleninu namáčíme do slané vody na znamení slz,
které jsme prolévali, když jsme jako otroci plakali v Egyptě.

Na znamení svobody se nakláníme doleva, když jíme a pijeme.
Otroci jedli ve spěchu a ve stoje,
královská rodina a boháči večereřeli
vleže na pohovkách na levém boku.
Aby Izraelci ukázali, že jsou svobodní,
při jídle také leželi na pohovce na levém boku.
Protože tu nemáme pohovky pro všechny,
alespoň se nakláníme doleva.
Dnes večer jsme jako králové,
tak se nakláníme doleva po způsobu králů a královen!

Ma ništana

Ma ništaná halájla hazé

/: mikól halejlót :/

Šebechol halejlót ánu ochlín

/: chaméc umácá :/

/: Halájla hazé,

halájla hazé,

kuló máca. :/

Čím se odlišuje tato noc
ode všech ostatních nocí...?

ČTYŘI SYNOVÉ

Čtyřikrát opakuje Tóra příkaz, aby otec vypravoval synovi velikonoční příběh.

Rabíni z toho usoudili, že existují čtyři typy dětí: moudré, vzpurné, prosté a stydlivé.

Rozumný a moudrý syn se ptá:

„Co jsou ta svědectví, nařízení a práva, která nám přikázal Hospodin?“

Tomu vysvětlí podrobně všechna pravidla paschy, všechno, co Hospodin zjevil.

Zlomyslný a vzpurný syn se ptá:

„Co pro vás tato služba, tento obřad znamená?“

Říká „pro vás“, ne „pro nás“ nebo „pro mě“, jako by se ho to vlastně nijak netýkalo.

Tomu jednu vraz a řekni mu:

„To je kvůli tomu, co mi prokázal Hospodin, když jsem vycházel z Egypta.

Řekni: Co prokázal mně, ne jemu, protože tím, jak se ptá, se sám vylučuje a zapírá Boha.

Kdyby byl tenkrát v Egyptě, nebyl by zachráněn.

Dítě se ptá:

„Co to znamená?“

Řekni mu: „Hospodin nás vyvedl pevnou rukou z Egypta, z domu otroctví.“

U stydlivého syna, který ani neví, jak se zeptat, musíš sám začít rozhovor a probudit jeho zájem o to, co Bůh udělal, dělá a ještě udělá.

„V onen den svému synovi oznámíš: To je pro to, co mi prokázal Hospodin, když jsem vycházel z Egypta“.

MAGID - VYPRÁVĚNÍ O EXODU - DRUHÝ PŘÍPITEK

Nyní si poslechneme velikonoční příběh o vyvedení z Egypta.

Moudří rabími nás povzbuzují, abychom tento příběh podrobně vyprávěli a aby se tento příběh stal živým pro nás i pro naše rodiny. Zaměřujeme se nejen na naše vykoupení z Egypta, ale také na naše budoucí vykoupení. Během všech generací při nás Bůh stál, aby nás chránil před našimi nepřáteli, a tak židovský národ přežívá dodnes. Pokud budete mít nějaké otázky, klidně se ptejte, protože dávání otázek je tím nejlepším způsobem, jak se učit.

I kdybychom všichni byli chytrí,
všichni moudří, všichni zkušení,
všichni Tóru znali,
museli bychom si stále vyprávět o odchodu z otroctví.
A kdo podrobně o odchodu z otroctví vypráví, zaslouží si chválu.

Hospodin povolal na cestu víry a následování našeho otce Abrahama a dovedl ho do zaslíbené země. Řekl mu: „Věz naprosto jistě, že tvoji potomci budou žít jako hosté v zemi, která nebude jejich; budou tam otročit a budou tam pokořováni po čtyři sta let. Avšak proti pronárodu, jemuž budou otročit, povedu při. Potom odejdou s velkým jméním.“

Během velikého hladomoru v zemi Kanaán, se Izraelovi synové vydali do Egypta nakoupit jídlo. Tam se setkali se svým bratrem Josefem. Na jeho pozvání se usadili na úrodné nížině v Gošenu. Nebylo jich víc než osmdesát. Ale postupem času jejich počet narůstal, jejich stáda se zvětšovala a stal se z nich mocný lid.

V Egyptě nastoupil nový faraó, který o Josefovi nic nevěděl. Viděl, jak se Izrael rozmnožil a obával se, že v době války by se Jákobovi synové mohli připojit k nepřátelům Egypta. A tak si Izraelce podmanil a zatížil je tvrdou robotou. Ustanovil nad nimi dráby, aby vyráběli cihly a stavěli pro faraóna města.

Navzdory tvrdé otročině jich ale přibývalo a rozmáhali se, jak Bůh zaslíbil. To faraóna ještě více popudilo a přikázal zabíjet malé izraelské chlapce. Když ho neposlechly porodní báby, protože ctily víc Boha, než faraóna, přikázal faraó, aby každý chlapec, který se Izraelcům narodí, byl vhozen do Nilu a utopen.

Celí sklíčení jsme volali k Bohu našich otců.
A Bůh vyslyšel naše volání. Bůh se rozpomenul na svou smlouvu.
Poslal vysvoboditele, zachránce, muže jménem Mojžíš.
Poslal Mojžíše k faraónovi, aby mu vyřídil Boží příkaz:
Propust můj lid.

Ale faraó Boží příkaz neposlechl.
Řekl: „Kdo je Hospodin, že bych ho měl uposlechnout a propustit Izrael?
Hospodina neznám a Izrael nepropustím!“
A tak Mojžíš ohlásil Boží soud nad faraónovým domem a faraónovou zemí.
Na Egyptany a jejich zemi, na jejich úrodu a na jejich dobytek se přivalily pohromy.
Deset egyptských ran.

DESET EGYPTSKÝCH RAN

Na znamení radosti ze svého vysbození z otroctví je pohár s vínem plný až po okraj.

Naše radost ale není úplná, protože naše záchrana vyžadovala utrpení Egyptanů.

Proto na znamení smutku nad bolestí Egyptanů z něho odeberem několik kapek.

Společně jmenujeme egyptské rány a vždy ponoříme prst do vína a odkápneme kapku na talíř.

Krev

Žáby

Komáři

Mouchy

Mor

Vředy

Krupobití

Kobylky

Tma

Smrt prvorozených

Aby Bůh ochránil děti Izraele, přikázal představenému každé židovské rodiny, aby obětoval beránka bez vady, nelámal přitom žádnou z jeho kostí, a krví namazal veřeje dveří domu, nejprve nadpraží nahoře nade dveřmi a pak po obou stranách. Bůh řekl: „Krev na domech, v nichž budete, bude vaším znamením. Když tu krev uvidím, pomenu vás a nedolehne na vás zhoubný úder, až budu bít egyptskou zemi.“

Beránka měli sníst ten večer opečeného na ohni, s hořkými bylinami a nekvašeným chlebem. Měli ho jíst vstoje, v chvatu, přepásání na cestu a s holí v ruce. Té noci byl nárek v každé egyptské rodině. Prvorození Egypta zemřeli. Faraο konečně svolil, že lid propustí. V domech označených krví ale nezemřel nikdo. Izrael byl ušetřen díky krvi beránka.

Bůh pak Izraelce vedl směrem k Rudému moři, ve dne jako oblakový sloup, v noci jako ohnivý sloup. Faraónovo srdce se ale znovu zatvrdilo a začal Izraelce pronásledovat se svými válečnými vozy. Izraelci se báli a úpěli k Hospodinu. Mojžíš lidu řekl: „Nebojte se! Vydržte a uvidíte, jak vás dnes Hospodin zachrání. Hospodin bude bojovat za vás a vy budete mlčky přihlížet.“ Hospodin přikázal Mojžíšovi, aby pozdvihl ruku s holí nad moře, a to se rozdělilo. Izraelci prošli prostředkem moře po suchu. Egyptané je pronásledovali s celým vojskem. Mojžíš opět vztáhl svou ruku nad moře a to se vrátilo a zalilo vozy i jízdu celého faraónova vojska. Hospodin zachránil Izrael z moci Egyptanů.

Bůh řekl, že se na památku vysvobození má v Izraeli každoročně po všechny generace slavit hod beránka, aby si Izraelci připomínali, že kdysi byli otroky, ale nyní jsou svobodní.

Předsedající zakryje macesy.

Vezme do ruky pohár vína a řekne požehnání.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine, Bože náš, Králi světa,
žes vysvobodil nás a naše předky z otroctví
a přivedl nás do této noci jíst macesy a hořké byliny.
Tak nás, Hospodine, Tvůrce náš a Bože našich předků,
přiveď do dalších svátků a výročí v budoucnu a v míru.
Nadšeně postavíme Tvoje město, s radostí Ti budeme sloužit.
Pak Ti vzdáme díky novou písní
o své záchraně a duševní svobodě,
Požehnaný jsi Ty, Hospodine, Bože náš, že vysvobozuješ Izrael.

Vezmeme do ruky pohár vína a společně zakončíme požehnání.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine, Bože náš,
Králi světa, stvořiteli plodu vinné révy.

Vypijeme druhý pohár vína.

2. pohár soudu - vysvobodím vás z vašeho otroctví

RACHCA - DRUHÉ MYTÍ RUKOU

Po druhém poháru následuje druhé mytí rukou, před jídlem.

Protože jsme si ruce již jednou myli,
využijí doporučení některých rabínů, které říká, že ve větších skupinách stačí,
když si ruce umyje předsedající.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine,
Bože náš, Králi světa,
který nás posvěcuješ svými příkazy,
a zanechal jsi nám nařízení o umývání rukou
jako znamení vnitřní čistoty.

MOCI MACA - POŽEHNÁNÍ PŘED JÍDLEM A JEDENÍ MACESU

Předsedající pozvedne 3 velké macesy a pronese 2 požehnání.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine,
Bože náš, Králi světa,
který vyvádíš ze země chléb.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine,
Bože náš, Králi světa,
že jsi nás posvětil svými příkazy
a dal jsi nám nařízení o požívání nekvašeného chleba.

Předsedající pak odlomí z horního a středního macesu malý kousek a sní oba zároveň.
Všichni následují jeho příkladu.

Pokud nevystačí, mohou se použít další macesy na stole (s výjimkou třetího velkého).

MAROR - HOŘKÉ BYLINY

Obvykle hlávkový salát, křen.

Předsedající vezme maror, ponoří jej do charosetu a pronese požehnání.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine,
Bože náš, Králi světa,
že jsi nás posvětil svými příkazy
a dal jsi nám nařízení o požívání hořkých bylin.

Pak maror s charosem sní.

Všichni následují jeho příkladu.

KORECH - SENDVIČ

Ještě jednou budeme jíst maces s hořkými bylinami, tentokrát ale navíc s charosem, který představuje hlínu, ze které museli Izraelci vyrábět v otroctví cihly na stavbu egyptských měst. Připomínáme si, že bolest a boj jsou nezbytné k dosažení svobody. Korech jíme bez zvláštního slova požehnání.

Na kousek macesu dáme trochu charosetu a maroru a sníme.

Tomuto soustu se říká namáčené sousto a je výrazem lásky a úcty.

ŠULCHAN ORECH - HOSTINA

Podle tradice začíná slavnostní jídlo vajíčkem namočeným ve slané vodě. Je to připomínka chrámových obětí z doby, kdy chrám ještě stál. Je to symbol chrámu: skořápka představuje nádvoří, bílek svatyni, žloutek velesvatyni. Rozbití vajíčka připomíná zničení chrámu. a jeho namočení do slané vody symbolizuje slzy smutku nad zkázou chrámu. Vajíčko je ale zároveň i symbolem naděje, nového života a obnovení Siónu. Vejce nám ukazuje jak snášet utrpení: Většina potravin při vaření změkne, ale vejce při vaření ztvrdnou.

Nyní můžete jíst a pít všechno, co je na stole. (S výjimkou afikomanu, který jsme ale na začátku schovali.) Prosím, pamatujte na to, že po jídle budeme mít ještě dva přípitky.

Po jídle uklidíme zbytky ze stolu, ponecháme jen skleničky na dva přípitky po jídle.

CAFUN - ZÁKUSEK - JEDENÍ AFIKOMANU

Seder nemůže skončit bez snědení afikomanu, odlomeného prostředního macesu. Musíme ho proto najít a sníst. Prosím děti, aby šly afikoman hledat. Kdo ho najde, dostane odměnu. Zatímco budou děti hledat, naplníme třetí sederový pohár.

Děkuji všem, kdo hledali. Afikoman se našel. Jeho nálezce dostane odměnu – a spolu s ním ale odměníme všechny, kdo hledali. Prosím děti, aby se posadily na svá místa. Slovo afikoman znamená: to, co přijde potom, nakonec. Když se myslí na jídlo, znamená to zákusek po jídle. Poslední sousto večere. Podobně jako má chuť afikomanu přetrvávat v našich ústech po skončení sederu, stejně tak by měl v nás přetrvávat zážitek Paschy a zůstat s námi po celý rok. Všechno, co jsme se dověděli o Velikonocích, Boží lásce k židovskému lidu, důvěře v Boha, svobodě, by mělo na celý rok naplnit náš život.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine, Bože náš, Králi světa,
že před Tebou nezůstane nic skryté.
Ať nám chuť této hostiny zůstane v našich ústech.

BARECH - PODĚKOVÁNÍ PO JÍDLE - TŘETÍ PŘÍPITEK

Naplníme 3. pohár. Může se přečíst Žalm 126.

Když Hospodin úředl Sijónu změnil, bylo nám jak ve snu.
Tehdy naše ústa naplnil smích a náš jazyk plesal.
Tehdy se říkalo mezi pronárody:
„Hospodin s nimi učinil velké věci.“
Hospodin s námi učinil velké věci, radovali jsme se.
Hospodine, změň náš úděl, jako měníš potoky na jihu země!
Ti, kdo v slzách sejí, s plesáním budou sklízet.
S pláčem nyní chodí, kdo rozsévá,
s plesáním však přijde, až ponese snopy.

Všichni muži zdvihnou své poháry a pronášejí modlitbu po jídle.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine, Bože náš, Králi světa,
který živíš celý svět svou dobrotou,
milostí, láskou a soucitem,
který dáváš pokrm každému tělu,
protože trvalá je Tvá láska.
Díky Tvé velké dobrotě nám nikdy nescházela obživa
a nebude nám scházet na věky věků.
To pro Tvé veliké Jméno,
neboť Ty živíš vše, staráš se o vše,
všemu prokazuješ dobro
a připravuješ stravu pro všechna svá stvoření,
která jsi stvořil.
Požehnaný jsi, Hospodine, který všechny sytíš.

Vezmeme do ruky pohár vína a společně zakončíme požehnání.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine, Bože náš,
Králi světa, stvořiteli plodu vinné révy.

Vypijeme pohár vína.

3. pohár vykoupení - vykoupím vás vztaženou paží a velkými soudy

POHÁR PROROKA ELIJÁŠE

Na stole máme zvláštní pohár, který jsme dosud nepoužili, pohár proroka Elijáše.
Teď přijde jeho čas.

Naplníme pohár proroka Elijáše a také nalejeme všem 4. pohár vína.

Předsedající pozvedne po okraj naplněný Elijášův pohár.

Otevřeme dveře a všichni se postavíme.

Čekáme, jestli právě tuto noc nepřijde prorok Elijáš.
Prorok Elijáš je posel dobrých zpráv o radosti a pokoji, posel Mesiáše.
Bůh slíbil, že Elijáš přijde, aby oznámil příchod Mesiáše.

HALEL - CHVALOZPĚV - ČTVRTÝ PŘÍPITEK

Je to čas radosti.
Čteme žalmy, zpíváme a tančíme.

Chvála Boha a vyjádření vděčnosti nám pomáhá soustředit se na dary, které v životě máme, a vážit si jich naplno. Zpíváme písně chvály Bohu, abychom vyjádřili svůj dík za naši svobodu.

Chvalte Hospodina, všechny národy,
všichni lidé, chvalte ho zpěvem,
neboť se nad námi mohutně klene jeho milosrdenství.
Hospodinova věrnost je věčná!
Haleluja.

Echad mi jodea?

1. Echad mi jodea?
Echad mi jodea.
Echad Elohejnu...
šebašamajim uva arec.

2. Šnajim mi jodea?
Šnajim ani jodea.
Šneji luchot habrit.
Echad Elhojenu...

Kdo ví, kdo je jeden?

1. Kdo ví, kdo je jeden?
Já vím, kdo je jeden.
Jeden je náš Bůh,
který je na nebi i na zemi.

2. Kdo ví, co je dva?
Já vím, co je dva.
Dvě jsou desky přikázání,
Jeden je náš Bůh...

Dajejnu

Ilu ilu hocijanu
hocijanu mimikrajim
velo asa bahem šfatím, dejejnu!

Daj, dajejnu...

Stačilo by nám

Kdyby nás byl jen vyvedl z Egypta,
nad nimi však soud nevynesl

- stačilo by nám

Vezmeme do ruky pohár vína a společně zakončíme požehnáním.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine, Bože náš,
Králi světa, stvořiteli plodu vinné révy.

Vypijeme 4. pohár vína.

4. pohár chvály a žehnání - vezmu vás za lid a budu vám Bohem

Předsedající zakončí požehnáním.

Požehnaný jsi Ty, Hospodine, Bože náš,
Králi světa, za révu a její plody,
za sklizeň polí a zemi milou, dobrou, prostornou,
kterou jsi dal do dědictví našim předkům,
aby se sytili jejími plody a vychutnávali její dobroty.

NIRCA - ZAKONČENÍ

Naše slavnost se chýlí ke konci.

Připomínali jsme si dnes mocné a veliké činy našeho Boha:

slavné vysvobození Izraele z otroctví v Egyptě,

vysvobození člověka z otroctví, naše vysvobození.

Předsedající pronáší závěrečnou modlitbu večere.

I kdyby naše ústa byla tak plná chvalozpěvů,
jako je moře plné vody,
náš jazyk tak plný velebení, jak početné jsou jeho vlny,
naše rty tak plné chvály, jak široce se prostírá obzor,
i kdyby naše oči zářily jako slunce a měsíc,
i kdyby se naše paže rozpínaly v modlitbě
jako křídla nebeských orlů
a i kdyby naše nohy byly rychlé jako nohy jelenů,
stále bychom nebyli s to Ti poděkovat,
Hospodine, Bože náš,
a velebit Tvé jméno, Králi náš,
za jeden jediný z tisíce tisíců a desetitisíců darů,
znamení a zázraků, které jsi vykonal pro nás a prop naše otce
během celých našich dějin.
A proto ať údy, které jsi uspořádal,
duch a duše, jež jsi nám vdechl,
a jazyk, který jsi nám vložil do úst,
vzdávají díky a žehnají, velebí a oslavují,
vyslovují a opěvují, posvěcují a uctívají
Tvé jméno, Králi náš navěky.

Všichni odpoví: Amen.

Kéž se všichni sejdeme v nebeském Jeruzalémě.

Děkuji všem, kdo se zapojili do přípravy dnešního večera a starali se o nás i v jeho průběhu.